

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกลับไปเสพยาเสพติดของผู้ติดยาเสพติดที่ได้รับการบำบัดฟื้นฟูแล้ว ศึกษาเฉพาะกรณี ผู้ป่วยชายที่เข้ารับการรักษาที่สถาบันธัญญารักษ์” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาแนวทางในการติดตามผลผู้เสพยาเสพติดหลังจากที่ได้รับการบำบัดฟื้นฟูแล้ว
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยสาเหตุของผู้ติดยาเสพติดที่ได้รับการบำบัดรักษาแล้วหวนกลับไปเสพยาเสพติดอีก
3. เพื่อศึกษาแนวทางและรูปแบบในการป้องกันไม่ให้ผู้เสพยาเสพติดหลังจากที่ได้รับการบำบัดฟื้นฟูแล้วหวนกลับไปเสพยาเสพติดอีก

1. ข้อมูลทั่วไป

ผู้ป่วยชายที่เข้ารับการรักษาในสถานเสพยาเสพติดอีก ส่วนใหญ่อายุ 15-25 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 ส่วนใหญ่ระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4/ปีที่ 6/ปีที่ 7 จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 46.1 ผู้ป่วยชายที่เข้ารับการรักษาในสถานเสพยาเสพติดอีก ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 67.0 มีรายได้ต่อเดือน 5,001-8,000 บาท จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 55.7 มีสถานภาพการสมรส โสด จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 46.1 สถานภาพทางครอบครัว บิดามารดาอยู่ร่วมกัน จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 46.1 มีจำนวนพี่น้อง 2 คน จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 33.9 บิดามารดาเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 66.1 ลักษณะที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่างเป็นบ้านเช่า จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 56.5 มีสภาพแวดล้อมบริเวณที่อยู่อาศัยทั่วไป จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 55.7

ผู้ป่วยชายที่เข้ารับการรักษาในสถานเสพยาเสพติดอีก ส่วนใหญ่เสพยาเสพติดครั้งแรก ขณะอายุ 18-25 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 55.7 รองลงมา อายุ 10-17 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 33.0 สาเหตุที่ทำให้เสพยาเสพติดคือ อยากรู้อยากลอง จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ

73.9 รองลงมาถูกชักชวน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 10.4 ความคึกคะนอง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 8.7 และมีปัญหาครอบครัว จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2 มีระยะเวลาที่เสพยา มา น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 38.3 ใช้ยาเสพติดประเภทยาบ้า จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 67.5 ส่วนใหญ่ถูกจับกุมดำเนินคดี 1 ครั้ง จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 53.0 เสพยาแล้วฤทธิ์ของยาทำให้ร่างกายทรุดโทรม จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 51.0 ผู้ป่วยชายที่ เข้ารับการบำบัดยาเสพติดอีก ส่วนใหญ่ เข้ารับการบำบัด 1 ครั้ง จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 72.2 แต่ผู้ป่วยชายที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดอีก ส่วนใหญ่มีสภาพร่างกายแข็งแรง จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 90.4 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดว่าจะไม่หวนกลับไปเสพยาอีก จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 84.8

2. ปัจจัยสาเหตุการหวนกลับไปเสพยาเสพติดอีก

ปัจจัยด้านครอบครัวที่เป็นสาเหตุของผู้ป่วยชายที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดอีก หวนกลับไปเสพยาเสพติดอีก กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวเป็นสาเหตุของผู้ป่วยชายที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดอีก หวนกลับไปเสพยาเสพติดอีก ส่วนใหญ่มีความเห็นอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย ยกเว้น ในข้อท่านมีบิดามารดาจะช่วย ท่านแก้ไขปัญหาอื่น ๆ บิดามารดายอมรับในความผิดพลาดของท่าน และสมาชิกในครอบครัวของท่านรักใคร่กลมเกลียวกันดี มีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย

ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นสาเหตุของผู้ป่วยชายที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดอีก หวนกลับไปเสพยาเสพติดอีก กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมเป็นสาเหตุของผู้ป่วยชายที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดอีก หวนกลับไปเสพยาเสพติดอีก ส่วนใหญ่มีความเห็นอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย ยกเว้น ในข้อท่านรู้สึกถึงอันตรายจากการใช้ยาเสพติดเป็นอย่างดี มีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และในข้อการเสพยาเสพติดของท่านไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน การเสพยาเสพติดไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงานชีวิตประจำวันของท่าน การเป็นคนเคยเสพยาเสพติด ทำให้หางานทำได้ยาก มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ปัจจัยด้านสังคมที่เป็นสาเหตุของผู้ป่วยชายที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดอีก หวนกลับไปเสพยาเสพติดอีก กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านสังคมเป็นสาเหตุของผู้ป่วยชายที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดอีก หวนกลับไปเสพยาเสพติดอีก ส่วนใหญ่มีความเห็นอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย ยกเว้น ในข้อท่านมีเพื่อนที่ใช้ยาเสพติด ท่านคบ

เพื่อนที่ชอบดื่มสุรา/เบียร์ ท่านมีเพื่อนแท้ที่ไว้ใจได้เสมอ ท่านคิดว่าคนในสังคม/เจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่ให้การยอมรับ/ให้โอกาสแก่ผู้ที่เคยเสพยาเสพติด กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ปัจจัยด้านกระบวนการยุติธรรมที่เป็นสาเหตุของผู้ป่วยชายที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติด อีก แล้วหวนกลับไปเสพยาเสพติดอีก มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านกระบวนการยุติธรรมเป็นสาเหตุของผู้ป่วยชายที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดอีก หวนกลับไปเสพยาเสพติดอีก ส่วนใหญ่มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และมีความคิดเห็น เห็นด้วย ในข้อเจ้าหน้าที่รัฐมักจะยึดเยียดข้อหาเกี่ยวกับยาเสพติดให้แก่ผู้ที่เคยเสพยาเสพติดมาก่อน ยกเว้น ในข้อท่านไม่เกรงกลัวโทษที่จะได้รับจากคดียาเสพติด กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย

ปัจจัยด้านการรักษาที่เป็นสาเหตุของผู้ป่วยชายที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดอีก หวนกลับไปเสพยาเสพติดอีก มีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านกระบวนการยุติธรรมเป็นสาเหตุของผู้ติดยาเสพติดที่ได้รับการบำบัดรักษาแล้วหวนกลับไปเสพยาเสพติดอีก ส่วนใหญ่มีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย ยกเว้นในข้อวิธีการที่ใช้ในการบำบัดช่วยให้เลิกเสพยาเสพติดได้ดี และท่านไม่ต้องการเข้ารับการบำบัดรักษาการติดยาเสพติด มีความคิดเห็นปานกลาง

ข้อเสนอแนะจากผู้ศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกลับไปเสพยาเสพติดของผู้ติดยาเสพติดที่ผ่านการบำบัดฟื้นฟูแล้ว ศึกษาเฉพาะกรณี ผู้ป่วยชายที่เข้ารับการรักษาที่สถาบันธัญญารักษ์” พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการหวนกลับไปเสพยาเสพติดของผู้ติดยาเสพติดที่ได้รับการบำบัดฟื้นฟูแล้วคือ ปัจจัยด้านการรักษา, ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านกระบวนการยุติธรรม ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. สถานที่ที่ทำการบำบัดรักษาอาการติดยาเสพติดควรมีบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการบำบัดรักษา และควรมีทัศนคติที่ดีต่อผู้เข้ารับการบำบัดรักษา ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เข้ารับการบำบัดเกิดความรู้สึกอยากที่จะเลิกยาเสพติดอย่างแท้จริง

2. สถาบันที่ทำการบำบัดรักษาอาการติดยาเสพติดควรจัดให้มีนักสังคมสงเคราะห์ หรือนักจิตวิทยาคอยให้คำแนะนำคำปรึกษาในระหว่างที่บำบัดอาการติดยาเสพติด และภายหลังจากที่บำบัดยาเสพติดแล้ว ทั้งนี้เพื่อเป็นการประเมินผลการบำบัดรักษาว่าผู้เข้ารับการบำบัดรักษา หวนกลับไปเสพยาเสพติดอีกหรือไม่

3. สถาบันครอบครัวต้องดูแลเอาใจใส่บุตรหลานของตนเอง เนื่องจากการเสพยาเสพติดครั้งแรกอยู่ในระหว่างอายุ 18-25 ปี หากบุคคลในครอบครัวเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน มีความผูกพันทางสังคมระหว่างกันแล้ว การหวนกลับไปเสพยาเสพติดซ้ำน่าจะมีจำนวนน้อยลง

4. บิดามารดาหรือผู้ปกครองควรเลี้ยงดูบุตรหลานของตนและให้ความรักและเอาใจใส่เพื่อที่เมื่อบุตรหลานมีปัญหาต่าง ๆ เช่นการเรียน การคบเพื่อน การประกอบอาชีพ เป็นต้น จะได้นำปัญหาเหล่านั้นมาปรึกษาบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ไม่ใช่แก้ปัญหาด้วยการใช้ยาเสพติด

5. เจ้าหน้าที่ของรัฐ ควรทำการปราบปรามยาเสพติดอย่างจริงจัง และ สม่่าเสมอ เพื่อให้ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดลดน้อยลง จนกระทั่งหมดไปจากสังคมไทย และควรให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ที่เคยมีประวัติการติดยาเสพติดมาแล้ว เนื่องจากผู้ติดยาเสพติดอาจจะเลิกเสพยาเสพติดแล้วจริง ๆ ดังนั้นจึงไม่ควรยึดเยียดข้อหาให้กับผู้ที่เคยมีประวัติเสพยาเสพติดมาก่อน

6. ด้านกระบวนการยุติธรรม ควรที่จะมีการทบทวนกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดใหม่ ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันบทลงโทษและรูปแบบวิธีการลงโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้นั้นไม่สามารถทำให้ผู้ติดยาเสพติด ตลอดจนผู้จำหน่ายเกิดความเกรงกลัวโทษดังกล่าวแต่อย่างใด

ข้อเสนอแนะการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในการรับการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด
2. ควรศึกษาเรื่อง สถาบันครอบครัวกับการป้องกันยาเสพติด
3. ควรศึกษาเรื่อง ปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อการหวนกลับไปเสพยาเสพติดที่ได้รับการ

ฟื้นฟูแล้ว